

Ημερίδα για Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού στο Νομό Λασιθίου

της Δρ. Φωτεινής Ψιμάρνη - Βούλγαρη*

Το Παράρτημα Αγίου Νικολάου (Τμήμα Χρηματοοικονομικής & Ασφαλιστικής, Τμήμα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού & Πληροφοριακών Συστημάτων), ολοκλήρωσε ερευνητικό πρόγραμμα για τις «Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού στο Νομό Λασιθίου με έμφαση στο Θρησκευτικό και Αθλητικό τουρισμό», το οποίο του ανατέθηκε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λασιθίου.

Τα κύρια σημεία του προγράμματος, παρουσιάστηκαν σε ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα Πολληλαπλών Χρήσεων του Παραρτήματος, την Δευτέρα 22/11/2010.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε μεταξύ άλλων:

- Καταγραφή της υπάρχουσας προσφοράς εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο Νομό Λασιθίου, σε σχέση με τις ακόλουθες μορφές εναλλακτικού τουρισμού.
 - **Αγροτουρισμός / τουρισμός υπαίθρου**
 - ο Αγροτουρισμός / τουρισμός υπαίθρου
 - ο Γαστρονομικός τουρισμός
 - ο Οινικός τουρισμός
 - **Πολιτιστικός / μνημειακός τουρισμός**
 - **Συνεδριακός τουρισμός**
 - **Θρησκευτικός τουρισμός**
 - **Οικοτουρισμός / Φυσιολατρικός τουρισμός**
 - **Αθλητικός τουρισμός**
 - **Κοινωνικός τουρισμός**
 - **Τουρισμός ευεξίας – υγείας**

Αναλύθηκαν επιπλέον στοιχεία για: τουρισμό περιπέτειας, κρουαζιέρας, τρίτης ηλικίας, γαμήλιο, τουρισμό, κ.α.

- Ανάλυση καλών περιπτώσεων εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Ελλάδα και το εξωτερικό για κάθε μία εξεταζόμενη μορφή εναλλακτικού τουρισμού, αναλύοντας τα χαρακτηριστικά τους .
- Διερεύνηση υφιστάμενης δυναμικής στο νομό Λασιθίου (πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, ευκαιρίες και απειλές), ως προς κάθε μια από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και τις δυνατότητες ανάπτυξης της.
- Καταγραφή των καταλυμάτων του νομού, των τουριστικών πρακτορείων και συναφών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο Νομό και των παροχών τους στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού.
- Καταγραφή των μνημείων θρησκευτικού τουρισμού στο νομό.
- Καταγραφή των αθλητικών εγκαταστάσεων του νομού, που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για δραστηριότητες αθλητικού τουρισμού, καταχωρημένες σε 5 ευρείες ομάδες αθλημάτων.
- Δημιουργία διαδρομών διαφόρων μορφών για την περιήγηση στο νομό όσων ενδιαφέρονται να επισκεφτούν τα θρησκευτικά του μνημεία.

1. ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ

Στα πλαίσια του προγράμματος, πραγματοποιήθηκε έρευνα αγοράς στους επισκέπτες (τουρίστες) στο νομό Λασιθίου, με

* Συμμετέχουν επίσης οι: Μ. Σησαμάκης: Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό - manolis.sisamakias@gmail.com

Γ. Δημοσίου: Επίκουρος Καθηγητής - jdlim@staff.teicrete.gr

Γ. Αικατερινίδης: Επιστημονικός Συνεργάτης, Εκπαιδευτικό Προσωπικό - aikaterinidis@staff.teicrete.gr

ερωτηματολόγιο που απαντήθηκε τον Ιούλιο - Αύγουστο του 2010.

Τα κύρια συμπεράσματα της έρευνας ήταν:

1. Οι επισκέπτες του νομού, αναφέρουν σαν κύριο λόγο επιλογής του νομού ως τόπο διακοπών τον ήλιο και θάλασσα (κλίμα), σε ποσοστά μεγαλύτερα του 95%. Σε δεύτερο επίπεδο, αναφέρουν τους ανθρώπους-πολιτισμό-διατροφή σε ποσοστά 42%-52% και πάνω από 20% τις δυνατότητες εναλλακτικού τουρισμού. Οι απαντήσεις ήταν αναμενόμενες, αν λάβουμε υπόψη ότι οι ερωτηθέντες ρωτήθηκαν στην αιχμή της τουριστικής περιόδου.

Άποψη της ημερίδας

2. Για τα είδη εναλλακτικών μορφών τουρισμού που ενδιαφέρουν τους επισκέπτες του νομού, αναφέρθηκαν ο γαστρονομικός τουρισμός, ο φυσιοθεραπευτικός τουρισμός, ο τουρισμός υγείας, πολιτιστικός τουρισμός (ηλαογραφικές εκδηλώσεις, μνημεία), αθλητικός τουρισμός, κ.α.
3. Μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών, έχουν έρθει για παραπάνω από 1 φορά στο νομό και στην Κρήτη, που δείχνει ότι μεγάλο ποσοστό του τουρισμού στην Κρήτη οφείλεται σε επαναλαμβανόμενους ευχαριστημένους επισκέπτες.

4. Οι επισκέπτες είναι ιδιαίτερα ευχαριστημένοι για τη θάλασσα, τους ανθρώπους και το φαγητό του νομού, ενώ τα σημεία που τους δυσαρεστούν είναι το οδικό δίκτυο και τα σκουπίδια.

2. ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η καταγραφή σε σχέση με τα δύο εστιακά σημεία του ερευνητικού προγράμματος, τον θρησκευτικό και τον αθλητικό τουρισμό, οργανώθηκε και παρουσιάζεται σε σχετικό ιστότοπο ο οποίος είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση:

<http://lasithitour.bpis.teicrete.gr>.

Για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου ιστότοπου και του περιεχόμενου συστήματος πολυσήμανσης μέσω GPS, χρησιμοποιήθηκαν οι σχετικές υπηρεσίες διαδραστικών χαρτών (Google maps), που προσφέρει η Google, για την παρουσίαση σε χάρτες των θρησκευτικών μνημείων, θρησκευτικών διαδρομών, αξιοθέατων, αθλητικών εγκαταστάσεων, καταλυμάτων και τουριστικών πρακτορείων που δραστηριοποιούνται πάνω σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού στο Νομό Λασιθίου. Η πληροφορία παρουσιάζεται σε 3 γλώσσες (Ελληνικά, Αγγλικά, Ρωσικά), ενώ ο ιστοχώρος είναι εμπλουτισμένος με πάνω από 2000 φωτογραφίες θρησκευτικών μνημείων, περιοχών φυσικού κάλλους, αθλητικών εγκαταστάσεων, αθλητικών διοργανώσεων κ.α. Το περιεχόμενο που έχει καταγραφεί είναι οργανωμένο κατά τέτοιο τρόπο στη βάση δεδομένων, ώστε να είναι δυνατή η επικαιροποίηση και η ανανέωση του. Η πληροφορία προβάλλεται στον ιστοχώρο με τη μορφή κειμένου, φωτογραφιών και σημείων / διαδρομών στο χάρτη. Παράλληλα, έχει εγκατασταθεί τοπική μηχανή αναζήτησης, ώστε ο επισκέπτης να μπορεί να αναζητήσει πληροφορίες χρησιμοποιώντας λέξεις κλειδιά.

Το Γεωγραφικό Πληροφοριακό Σύστημα του ιστότοπου χωρίζεται σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα, αναφέρεται στον θρησκευτικό τουρισμό και παρουσιάζονται 103 σημαντικά θρησκευτικά μνημεία με πλήρη περιγραφή τους και φωτογραφικό υλικό, 127 σημεία θρησκευτικού ή φυσιολατρικού ενδιαφέροντος και 19 διαδρομές με αναλυτικές οδηγίες και περιγραφές που είναι σχεδιασμένες, έτσι ώστε ο επισκέπτης που θα τις ακολουθήσει να μπορέσει να επισκεφτεί όλα τα σημαντικά θρησκευτικά μνημεία του νομού. Παράλληλα, ο επισκέπτης του ιστοχώρου μπορεί να προμηθευτεί ένα αρχείο προσδιορισμού σημείων και διαδρομών σε μορφή GPX (το οποίο είναι το πλέον διαδεδομένο και γίνεται δεκτό από το λογισμικό των περισσότερων γνωστών κατασκευαστών φορητών GPS), ώστε να ακολουθήσει τις προτεινόμενες διαδρομές χρησιμοποιώντας την GPS συσκευή του.

Η δεύτερη ενότητα, είναι αφιερωμένη στον αθλητικό τουρισμό και παρουσιάζονται οι αθλητικές εγκαταστάσεις (δημοτικές και ιδιωτικές) στο νομό Λασιθίου, με αναλυτικές περιγραφές σχετικά με τα χαρακτηριστικά των αθλητικών υποδομών. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα αθλήματα συνοδευόμενα από πλούσιο φωτογραφικό υλικό και οι αντίστοιχες εγκαταστάσεις, για τα οποία έχουν διοργανωθεί αγώνες τα τελευταία χρόνια ή υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από τους επισκέπτες του νομού. Στα πλαίσια αυτής της ενότητας προτείνονται ποδηλατικοί αγώνες και αγώνες δρόμου με σχετική χάρση στον χάρτη των αντίστοιχων διαδρομών.

Και στις δύο ενότητες του ιστοχώρου, η πληροφορία που παρουσιάζεται (είτε πρόκειται για θρησκευτικά μνημεία, είτε για αθλητικές εγκαταστάσεις), μπορεί να συνδυαστεί με πληροφορίες διαμονής (γεωγραφική θέση, χαρακτηριστικά και στοιχεία επικοινωνίας καταλυμάτων καθώς και στοιχεία επικοινωνίας ταξιδιωτικών πρακτορείων) τις οποίες μπορούν να αξιο-

ποιήσουν μελλοντικοί επισκέπτες του νομού.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι δημιουργήθηκαν ανάλογες μακέτες σε τρεις γλώσσες για την έκδοση εξειδικευμένων έντυπων τουριστικών οδηγών του νομού Λασιθίου.

3. ΕΠΙΜΥΘΙΟ

Η γενικότερη προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε, ήταν η λεπτομερής εξέταση της υφιστάμενης κατάστασης και δυναμικής σε συνδυασμό με την αναφορά σε καλές πρακτικές (good practices) από το εξωτερικό και την υπόλοιπη Ελλάδα, ώστε να προταθεί ένα μοντέλο ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού στην Κρήτη που αναπτύσσεται σε έξι άξονες, με έμφαση στην αειφορική διαχείριση και τη συστράτευση ιδιωτικού και δημοσίου τομέα. Το μοντέλο αυτό θα παρουσιαστεί σε επόμενη δημοσίευση.

Διαφαινόμενη σημασία Εναλλακτικού Τουρισμού

Η συγκυρία είναι ιστορική, με την παγκόσμια αγορά τουρισμού να βαίνει ολιγαχώς προς διαφοροποιημένα προϊόντα, τα οποία **δεν αναιρούν** την αξία του μαζικού τουρισμού που στηρίζεται στο μοντέλο ήλιος και θάλασσα, αλλά το **συμπληρώνουν** με δραστηριότητες και τουριστικά πακέτα ειδικών ενδιαφερόντων, τα οποία επιτυγχάνουν την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, και τη διακράτηση της μοναδικότητας μιας περιοχής ως προορισμού ποιότητας μέσα στην παγκοσμιοποιημένη τουριστική αγορά.